GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romania şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ L.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 172. *Joi, 6 (18) Augustŭ.* 1887.

Din causa S-tei serbătorĭ de mâne ziarulŭ nu va apăré până Vineri séra.

Braşovŭ, 5 Augustŭ 1887.

Cu ziua de 2 (14) Augustŭ, anulŭ curentŭ, a espiratŭ mandatulŭ marei Sobranie şi alŭ regenţei bulgare şi s'a începutŭ domnirea principelui *Ferdinand I alŭ Bulgariei.*

Incunjuratŭ de înaltulŭ clerŭ, de miniştrii şi demnitarii statului prinţulŭ de Coburg a depusŭ înaintea Sobraniei jurămêntulŭ pe constituţiune şi după ce a sĕrutatŭ evangelia şi crucea a subscrisŭ formula de jurămêntŭ şi acoperindu-şĭ capulŭ s'a aşeţatŭ pe „vestitulŭ tronŭ alŭ Ţarilorŭ bulgarĭ.“

Momentulŭ acesta, care fŭ salutatŭ cu urale frenetice şi nesfârşite de cătră representanţii ţĕrei, a înauguratŭ noua domnią a principelui Ferdinand I.

Depeşele ce sosescŭ din diferite centre ale Bulgariei vorbescŭ de unŭ entusiasmŭ nespusŭ de mare, ce a cuprinsŭ întregŭ poporulŭ bulgarŭ la scirea despre acestŭ însemnatŭ evenimentŭ.

Nu scimŭ décă în adevĕrŭ însufleţirea este aşa de mare precum o descriu telegramele oficiale dela Têrnova şi Sofia, dér trebue sĕ recunóscemŭ, că cuprinsulŭ proclamaţiunei, prin care principele Ferdinandŭ anunţă poporului bulgarŭ că a luatŭ domnirea peste ţéră, ocupândŭ tronulŭ ce i s'a oferitŭ de cătră Sobraniă, este atâtŭ de patrioticŭ şi naţionalŭ, încâtŭ fie-care Bulgarŭ, care 'şĭ iubesce ţéra, trebue sĕ se simţă adêncŭ mişcatŭ şi însufleţitŭ.

Principele accentuéză de repeţite orĭ nisuinţele de independenţă ale Bulgarilorŭ şi mulţămesce patrioţilorŭ bulgarĭ pentru eroicele lorŭ opintirĭ spre a'şĭ păstra acéstă independenţă; vorbesce de încrederea în puterea de viéţă a poporului bulgarŭ.

Este dér unŭ succesŭ alŭ bărbaţilorŭ de statŭ bulgarĭ, carĭ au luptatŭ pentru independenţă, ce-lŭ anunţă principele Ferdinand I în proclamaţiunea sa.

Atâta e de ajunsŭ spre a caracterisa situaţiunea noului principe faţă cu Rusia. Protestulŭ guvernului din Petersburgŭ în contra alegerei şi suirei pe tronŭ a prinţului Ferdinand nu este decâtŭ o consecinţă logică a faptelorŭ petrecute, şi aşa amŭ fi ajunsŭ „în pace“ érăşĭ la acelŭ punctŭ, unde se aflau lucrurile în véra anului trecutŭ, când prinţulŭ Alexandru de Battenberg s'a întorsŭ, după detronare, îndĕrĕtŭ în Bulgaria.

Tóte ziarele rusescĭ au începutŭ din nou a reclama luarea de paşĭ energicĭ din partea guvernului rusescŭ şi din nou emigranţii bulgarĭ au pornitŭ agitaţiunĭ formale cu scopŭ de a rĕsturna şi pe noulŭ principe bulgarŭ.

Abia şĭ-a făcutŭ întrarea sa în Bulgaria, şi étă că şi principelui Ferdinand I îi stau în cale o mulţime de pedecĭ şi-lŭ aştéptă mulţime de greutăţĭ. Se vorbesce multŭ de înclinarea ce arŭ avé-o Anglia, Austria şi Italia de a recunósce pe noulŭ principe. Se ziice, că chiar şi Turcia ar fi gata a-lŭ recunósce, décă ar merge numai după voia ei.

Dér nu le dă mâna numitelorŭ puterĭ de a păşi pe faţă în favórea nouei stărĭ de lucrurĭ în Bulgaria, ci îşĭ îmbracă dorinţele lorŭ în nisce clausule, carĭ ne spunŭ cu alte cuvinte că, deórece puterile nu potŭ ajunge nicĭ-decum la o înţelegere, Bulgarii trebue sĕ-şĭ ajute şi de aci înainte ei singurĭ, fără concursulŭ lorŭ, alŭ puterilorŭ.

Trebue că s'au pusŭ pe gândurĭ diplomaţii statelorŭ europene şi în urma declarării, ce o face Rusia în nota sa de protestare, că décă una séu mai multe puterĭ arŭ recunósce pe prinţulŭ Ferdinand de principe alŭ Bulgariei, Rusia n'ar mai considera tractatulŭ din Berlinŭ ca fiindŭ în vigóre.

Nu le-arŭ păsa nimicŭ marelorŭ puterĭ de acéstă ameninţare, décă ar fi unite între sine. Dér ce sĕ facă, décă chiar şi organulŭ cancelarului Bismarck se'ntórce acum în contra prinţului de Coburg şi declară proclamaţia lui ca o ruptură a tractatului din Berlinŭ.

Puterile potŭ continua şi mai departe cu acestŭ jocŭ de-a baba órba; dér ceea ce în mijloculŭ tuturorŭ încurcăturilorŭ este mai îmbucurătorŭ: Bulgarii mergŭ înainte, fără a mai aştepta ajutorulŭ puterilorŭ.

Unde va eşi lucrulŭ, Dumnezeu scie; noi însĕ le dorimŭ Bulgarilorŭ ca sĕ se 'mplinéscă dorinţa noului lorŭ prinţŭ, care 'şĭ-a încheiatŭ proclamaţia cu cuvintele: *Zivila Bulgaria slobodna i nezavisima!* (Trăiască Bulgaria liberă şi independentă.)

Vorbirea lui Salisbury.

Ni-s'a comunicatŭ ziilele acestea pe cale telegrafică, că în curêndŭ ministrulŭ-preşedinte englesŭ lordulŭ Salisbury va ţiné o interesantă vorbire.

Acéstă vorbire a şi ţinut'o la unŭ banchetŭ alŭ lordului majorŭ şi a atinsŭ în ea cestiunea irlandeză, afacerile esterióre, cestiunea egipténă şi situaţiunea européna.

In privinţa Irlandei zise Salisbury, că guvernulŭ a lucratŭ şi parlamentulŭ a primitŭ legea, care are de scopŭ a împedeca crimele organisate. Avêndŭ guvernulŭ puterĭ la dispositiune, elŭ e responsabilŭ pentru mantinerea ordinei. Dér sĕ nu s'aştepte îndată resultate magice. Stările din Irlanda suntŭ urmarea lipsei de bunăstare şi prosperare. Numai fiindŭ o bună-stare mai mare şi mai generală în Irlanda, se vorŭ stabili raporturĭ mai cordiale între Anglia şi între insula soră.

Trecêndŭ la afacerile esterne, oratorulŭ felicită ţéra pentru înlăturarea diferenţelorŭ ce esistau între Anglia şi Rusia în privinţa graniţei afgane. E o greşélă a crede că acésta s'a obţinutŭ prin marĭ jertfe din partea Angliei. O mai eftină regulare nu se putea pune la cale. E de speratŭ, că guvernele Angliei şi Rusiei vorŭ fi însufleţite în viitorŭ de înţeleptele cuvinte ale lordului Beaconsfield, că în Asia e spaţiu destulŭ pentru Rusia şi Anglia.

Despre cestiunea egipténă zice: „Anglia are îndatoririĭ faţă cu Egiptulŭ. După ce amŭ înăbuşitŭ revolta, nu puteamŭ lăsa ţéra jertfă vre-unei rĕsvrătirĭ interne şi invasiunei vre-unei puterĭ agresive. Presenţa trupelorŭ englese în Egiptŭ póte sĕ nu placă unorŭ Musulmanĭ şi póte şi unorŭ Creştinĭ. Amŭ făcutŭ oferte întinse guvernului turcescŭ, ca sĕ-i înduplecămŭ a primi o convenţiune, care sĕ ne pună în stare a ne împlini îndatoririle fără a mai lăsa multŭ timpŭ trupele nóstre în Egiptŭ. Nesuccesulŭ convenţiunei însĕ nu ne deslégă de îndatoririle nóstre faţă cu poporulŭ egipténŭ. Inainte de a-lŭ deşerta trupele nóstre Egiptulŭ trebue sĕ fiă asiguratŭ îndeajunsŭ contra oricărei rĕsvrătirĭ interne şi oricărui atacŭ din afară. Şederea nóstră în acéstă ţéră ofere cele mai marĭ avantage pentru ea. Se punŭ base late, tarĭ unei viitóre bune-stărĭ naţionale; e necesarŭ decĭ, ca ţéra sĕ stea sub ocrotirea nóstră încă câtva timpŭ. Ocupaţiunea nu ne ofere nouĕ nicĭ unŭ avantagiu nemijlocitŭ; ea isvoresce numai din inspiraţiunile filantropiei şi umanităţii«.

Vorbindŭ apoi despre situaţiunea européna, zice că unŭ rĕsboiu pe continentulŭ europénŭ ar fi cea mai grozavă nenorocire ce se póte cugeta. „In tómna trecută era causă a ne teme de o astfelŭ de nenorocire, Bărbaţĭ, carĭ suntŭ bine versaţĭ în afacerile europene. credeau că pacea européna atêrnă de unŭ firŭ, dér nu cutezau a profeţi, a încerca sĕ predică ce póte ascunde destinulŭ în sinulŭ sĕu, orĭ a depreţia periculele ce continuu le oferă pasiunlie iritate şi uriaşele înarmărĭ, cu tóte astea eu potŭ zice că, după tóte calculele omenescĭ, pericululŭ a trecutŭ şi d-ta, Mylord, poţĭ spera, că Mayoratulŭ ţi-lŭ vei termina într'unŭ timpŭ de cea mai adêncă pace européna“.

Fi-va esactŭ calcululŭ lui Salisbury? Nu se póte sci, căcĭ şi calcululŭ lui e unŭ calculŭ omenescŭ.

Pressa rusă şi prinţulŭ de Coburg.

„Nowoje Wremja“ zice că pasulŭ pripitŭ alŭ prinţului se va termina prin decepţiunĭ şi neplăcerĭ. Sosirea lui în Bulgaria nu va aduce nicĭ o soluţiune şi nu va puté nicĭ măcarŭ sĕ silésca pe Rusia sĕ facă o declaraţiune. Rusia va ignora purŭ şi simplu acéstă comediă politică, care se jócă în Têrnova. Călĕtoria prinţului, proclamarea lui ca Domnitor alŭ Bulgariei, otărîrile pseudo-Sobraniei, tóte acestea în Petersburgŭ suntŭ considerate ca nule şi neavenite, fiindŭ ilegale şi în contra stipulaţiunilorŭ tratatului din Berlinŭ. Ziarulŭ menţionatŭ speră că şi celelalte puterĭ vorŭ urma esemplulŭ datŭ de Rusia, căcĭ orĭ-ce pasŭ întreprinsŭ de ele în defavórea ei ar fi o violare a tratatului din Berlinŭ, care ar libera şi pe Rusia de îndatoririle luate când l'a subsemnatŭ. Prinţulŭ Ferdinand joce-şĭ dupĕ placŭ în Têrnova séu Sofia rolulŭ sĕu de prinţŭ alŭ Bulgariei. Rusia nu 'i va face greutăţĭ materiale chiar şi pentru motivulŭ, că întrégă acéstă afacere nu va mai dura multŭ. Bulgaria e o ţéră vasală, Domnitorulŭ ei are nevoie de investitura Sultanului şi acésta nu va puté-o obţiné prinţulŭ de Coburg fiindŭ că Turcia scie că Rusia n'ar consimţi.

„Petersburgsky Wjedomosti“ zice că Europa nu trebue sĕ uite, că Battenbergulŭ numai prin puterniculŭ cuvêntŭ alŭ Rusiei a fostŭ rĕsturnatŭ fără ameninţărĭ şi fără sĕ scótă sabia din técă. Pentru înlăturarea lui Coburg ajunge tăcerea Rusiei. Nimenĭ nu póte fi prinţŭ alŭ Bulgariei fără sĕ fiă amicŭ alŭ Rusiei.

PROCLAMAŢIA
PRINCIPELUI FERDINAND DE COBURG.

Prinţulŭ Ferdinand de Coburg, după ce a depusŭ în Têrnova jurămêntulŭ pe constituţiunea bulgară, a datŭ cătră poporulŭ bulgarŭ următórea proclamaţiune:

Noi, Ferdinand întâiu, din graţia lui Dumnezeu şi prin voinţa poporului principe alŭ Bulgariei!

In momentulŭ sĕrbătorescŭ, în care Noi amŭ depusŭ marei adunărĭ naţionale în vechia capitală bulgară jurămêntulŭ, vestimŭ multŭ iubitului nostru poporŭ, că amŭ luatŭ în mână regimulŭ ţĕrii şi că o vomŭ guverna după constituţiune spre gloria, mărirea şi desvoltarea ei, pentru care ne vomŭ da tóte silinţele posibile şi vomŭ fi totdéuna gata a ne jertfi viéţa nóstră pentru fericirea ei.

Suindu-ne pe vestitulŭ tronŭ alŭ Ţarilorŭ bulgarĭ, considerămŭ ca o sfântă datoriă a declara sincera nóstră mulţămită bravului poporŭ bulgarŭ pentru încrederea sa ce nĭ-a dovedit'o prin alegerea nóstră ca principe alŭ Bulgariei, precum şi pentru înţelépta şi patriotica sa atitudine în cursulŭ grelelorŭ timpurĭ prin care a trecutŭ ţéra.

Eroicele opintirĭ ale naţiunei, pentru a'şĭ apĕra independenţa, onórea şi interesele sale, i-au câştigatŭ simpatia întregei lumĭ civilisate, şi i-au însufletŭ fiăcăruia încredere în puterea ei de viéţă, care merită unŭ strălucitŭ viitorŭ.

Mulţămimŭ şi regenţilorŭ şi miniştrilorŭ lorŭ pentru înţelépta şi fericita conducere a afacerilorŭ statului, prin care au pututŭ apĕra independenţa ţĕrii nóstre în cele mai critice momente

Deplinŭ convinsŭ despre aceea, că poporulŭ nostru şi brava sa armată se vorŭ grupa împrejurulŭ tronului nostru şi ne vorŭ sprijini la tóte silinţele nóstre pentru fericirea patriei nóstre, invocămŭ binecuvêntarea lui Dumnezeu asupra tuturorŭ acţiunilorŭ nóstre.

Trăiască Bulgaria liberă şi independentă!

Semn. **Ferdinand întâiu.**

Inţelegerea anglo-rusă privitóre la Afganistanŭ.

»Pol. Korr.“ e informată din Petersburg că, după scirile cele mai nouĕ sosite acolo din Afganistanŭ, domnia Khanului Abdurrahman e fórte ameninţată şi abia va mai dura multŭ timpŭ. Deórece indatoririle Angliei faţă cu Atganistanulŭ espiră, în casŭ când Abdurrahman e isgonitŭ orĭ móre, şi de altă parte deórece între Anglia şi Rusia s'a obţinutŭ o înţelegere asupra Asiei cen-

trale, se crede că la o rĕsturnare a Khanului Abdurrahman Anglia și Rusia vorŭ ocupa în înțelegere Afganistanulŭ. Acésta și e adevĕrata destinațiune a nu meróselorŭ trupe, ce le-a concentratŭ adĭ Anglia la granița afganistană, pe când din eróre s'a credutŭ, că acele trupe ar avé misiunea sĕ ajute Khanului Abdurrahman în casŭ de nevoiă contra dușmanilorŭ interni și esterni.

Cértă dualistică în Bucurescĭ.

Amŭ împărtășitŭ în dilele acestea cetitorilorŭ noștri o scurtă dare de sémă a „Românieĭ“ despre neînțelegerĭ ce s'au ivitŭ în sînulŭ casinului austro-ungarŭ din Bucurescĭ. Adĭ ne dă „Epoca“ amĕrunte asupra acestorŭ neînțelegerĭ, carĭ suntŭ fórte caracteristice pentru raporturile ce esistă între Austriacĭ și între Ungurĭ, afle-se ei și peste graniță. Ĕtă ce ne spune »Epoca“:

„Mai multe diare au publicatŭ, carĭ de carĭ sciri diferite despre o neînțelegere, ce ar esista între Ungurĭ și Austriacĭ, membrii casinului, conchidendŭ mai tóte organele nóstre de pressă, că disolvarea casinului este iminentă. Basațĭ pe unele informațiunĭ precise, suntemŭ astădĭ în posițiune a istorisi lectorilorŭ noștri faptele astfelŭ, precum s'au petrecutŭ, rĕmâindŭ ca fiă-care din noi sĕ'și facă idea cea mai nemerită despre amabilii noștri vecinĭ, rĕsfoiațĭ descendențĭ ai lui Atila“.

„Cérta în familiă, adică între Austriacĭ și Ungurĭ, isbucnì în momentulŭ aducerei musicei militare, care delectéză publiculŭ bucureșteanŭ în tóte serile în grădina casinului. Ungurii voiră cu orĭce prețŭ sĕ se cânte în tóte serile câte douĕ ceardașurĭ, pe câtă vreme Austriacii, dreptŭ recunoștință cătră țéra ospitalieră, România, ceruseră ca pe lângă bucățile clasice sĕ se cânte celŭ puținŭ douĕ bucățĭ românești. Cei de pe urmă obținură dreptate, cu tóte scandalurile provocate de Ungurĭ în grădina casinului bunăóră cu strigătele de Eljén la cântarea unui ceardașŭ“.

„Din acestŭ momentŭ vrajba între cetățenii imperiului dualistŭ ajunse așa de acută, încâtŭ toțĭ membrii austriacĭ ai comitetului dĕdură demisiunile lorŭ, rĕmâindŭ numai Ungurii și câțĭ-va Polonesĭ și Boemĭ în comitetŭ. De menționatŭ este, că tóte lucrările necesare casinului, precum tapetatŭ, clădirea unei bucătării și localului de popicĭ etc. s'a efectuatŭ de Ungurĭ, membrii comitetului și alŭ casinului, cu nisce prețurĭ exorbitante. După demisiunea Austriacilorŭ din comitetulŭ casinului, ilegalitățile Ungurilorŭ nu mai cunoșteau marginĭ, injurii chiar la adresa casei împĕrătescĭ erau la ordinea dilei, strigăte de »trăiască Kossuth« nu erau ceva rarŭ, veniturile casinului se duceau în vêntŭ, în fine scumpii noștri vecinĭ se credeau acasă la ei, în pustă, cu tóte că majoritatea membrilorŭ casinului se compune din Austriacĭ“.

»Spre a pune capĕtŭ unei asemenea stărĭ de lucrurĭ, câțĭ-va bărbațĭ de inimă din sînulŭ Austriacilorŭ luară afacerea în mână, și în urma stăruinței lorŭ comitetulŭ ungurŭ-slavŭ, descompusŭ prin demisiunea Austriacilorŭ, fŭ nevoitŭ sĕ convóce o adunare generală estraordinară, care avŭ locŭ în diua de 4 curentŭ st. n.

»In urma unorŭ acusațiunĭ sdrobitóre ridicate de opositiunea austriacă contra Ungurilorŭ, o majoritate imposantă dete unŭ votŭ de neîncredere comitetului, care pe dată își depuse demisiunea forțată, ér nu voluntară, cum au anunțatŭ diarele, alegendu-se unŭ comitetŭ provisoriu în capŭ cu consululŭ generalŭ austriacŭ, d. de Suzzara“.

»Acestŭ comitetŭ a decisŭ, din prea multă delicateță se vede, convocarea unei alte adunărĭ generale estraordinare pe diua de 11 (23) curentŭ, spre a se procede la alegerea unui comitetŭ definitivŭ.“

„Ungurii vĕdendu-se d'ocamdată bătuțĭ, au părăsitŭ imediatŭ atâtŭ casinulŭ câtŭ și grădina, astfelŭ că astădĭ mai poțĭ rĕsufla puținŭ, mai vedĭ lume civilisată și nu mai audĭ strigătele sĕlbatice ale tagmei ungurescĭ“.

„Ceea ce dovedește încă și mai multŭ, cum judecă lumea acéstă afacere, este că din momentulŭ ce s'a aflatŭ că Ungurii nu mai calcă casinulŭ, peste 30 de persóne, printre care mai mulțĭ oficerĭ romanĭ, s'au inscrisŭ ca membrii, fiă ordinarĭ, fiă extraordinarĭ ai casinului.

»Ceea ce caracterisézà însĕ mai multŭ purtarea asupritorilorŭ fraților noștri de dincolo, este că, cu totulŭ contrariu afirmărei foiței săseștĭ „Bukarester Tagblatt“, Ungurii nu vorŭ lua parle la banchetulŭ care se dă în diua de 6 (18) curentŭ cu ocasiunea nașterei M. S. Impĕratului Austriei. In orĭ-ce casŭ diua de 11 (23) curentŭ va decide, décă casinulŭ va rĕmâné austriacŭ séu ungurescŭ.“

SCIRILE DILEI.

Hotelurile și hanurile din Clușiu suntŭ deja ocupate pentru timpulŭ șederei Maiestății Sale acolo. Celorŭ ce caută adĭ camere câtŭ de simple, li se cere câte 20—40 fl. pe di. Streinilorŭ li se ia decĭ putința d'a visita Clușiulŭ.

—x—

La 16 ale lunei acesteia se va inaugura în orașulŭ Constanța desvĕlirea statuei lui Ovidiu cu mare pompă. Primăria locală va da unŭ banchetŭ cu acéstă ocasiune și séra se vorŭ face iluminațiunĭ, organisându-se și pe mare o serată venețiană. Guvernulŭ va fi representatŭ la acéstă serbare de d. ministru Sturdza, scrie „Românulŭ.“

—x—

Cursulŭ de industriă de casă, destinatŭ pentru învĕțătorĭ, ce-lŭ vorŭ ține d-nii învĕțătorĭ G. Moianŭ și C. Mușlea în Brașovŭ, se începe la 7 Augustŭ st. v. și va dura până la 31 Augustŭ.

—x—

In Craiova, România, la unŭ institutŭ privatŭ de băețĭ suntŭ de ocupatŭ douĕ locurĭ de pedagogĭ repetitorĭ: unulŭ absolutŭ de gimnasiu cu certificatŭ de maturitate, care sĕ cunóscă bine limba latină și elină; altulŭ absolventŭ alŭ scólei comerciale, de asemenea cu certificatŭ de maturitate, forte în limba francesă, germană și în matematică. Nicĭ unulŭ sĕ nu fiă mai tênĕrŭ de 20 de anĭ. Vorŭ avé sĕ mediteze elevĭ a 4 clase liceali inferióre din tóte obiectele, sĕ-i supravegheze în timpulŭ de recreațiune și peste nópte, și sĕ-i țină în continuă disciplină, afară de órele 8—10 a. m. și 2—4 p. m., care este timpulŭ de scólă și în care ambii pedagogĭ suntŭ liberĭ, copii fiindŭ la liceu. Salarŭ: provederea completă peste întregŭ anulŭ, cu locuință, mâncare și spălatŭ; afară de asta pentru 10 lunĭ de scólă câte 80 lei pe lună, ér pentru 2 lunĭ de vacanță câte 40 lei pe lună însĕ numai décă respectivii pedagogĭ se vorŭ obliga a rĕmêné în funcțiune și pentru anulŭ următorŭ. In casŭ de cualificațiune inferióră salarulŭ se reduce. Cererile de informațiunĭ pentru ocuparea acestorŭ posturĭ suntŭ a se adresa d-lui profesorŭ și directorŭ de liceu Ioanŭ Faurŭ, în Craiova, celŭ multŭ până la 16 Augustŭ st. v.

—x—

Calea ferată sĕcuiéscă se construesce repede. Precum află »E—K,« șinele suntŭ aședate deja pănă la Cristurulŭ sĕcuescŭ.

Cursulŭ specialŭ pentru medicĭ scolarĭ și profesorĭ de higienă la scólele medii se va ține dela 15 Septemvre pănă la 15 Decemvre a. c. la universitatea din Pesta. Petițiunile de admitere la cursŭ se trimitŭ pănă la 10 Septemvre n. la decanatulŭ facultății de medicină.

—x—

Dela 20 pănă la 23 Augustŭ vorŭ fi întrunite în Șibiiu tóte reuniunile săsescĭ din Ardealŭ. Cu acéstă ocasiune se vorŭ ține conferințe și se vorŭ da diferite petrecerĭ.

—x—

Mâne, Joi, 6 (18) Augustŭ, se va serba în modŭ deosebitŭ prin serviciu divinŭ aniversarea dilei nascerei Maiestății Sale, *ér corpulŭ oficerescŭ cu ostașii regimentului 2 de infanteriă întocmesce la 5 óre după amédĭ o frumósă petrecere la fântâna Popii* (Honterusplatz) cu următorulŭ programŭ: Sosirea Șahului Persiei Khim-Klum Kham cu trenŭ separatŭ, conductulŭ festivŭ: partea I. grupurile artelorŭ: doi heroldĭ pe cai anunțândŭ conductulŭ diferitelorŭ grupurĭ de arte și meserii: clubulŭ cântărețilorŭ ungurĭ „Arion“, pictorii, lustruitorii, văpsitorii, și alțĭ mânjitorĭ, actorĭ, comedianțĭ, »Thalia« pe unŭ carŭ trasŭ de trei zebre, comedia divină, sculptorĭ, olarĭ, zidarĭ și alte suflete impetrite, reuniunea germană de cântărĭ „Vindobona«, poețĭ, scriitorĭ, diariștĭ, d. Kikeriki, divina „Venus“ într'unŭ carŭ trasŭ de șése Arabĭ electricĭ, trigemenii siamezĭ, Chinezulŭ uriașŭ „Hercule“ dela băile Erculane, elefantulŭ uriașŭ din Borneu condusŭ de 2 Negri; partea II: grupurile artelor libere plastice: arta bucătăriei, jucătorĭ de cărțĭ, pungașĭ, ca cămătarĭ, efractorĭ, defraudatorĭ și alțĭ ómenĭ cinstițĭ; partea III: comerțulŭ: confederațiunea cântărețilorŭ romanĭ, »Mercur“ pe unŭ carŭ festivŭ dă publicului cele mai fine lucrurĭ jumătate de geaba; partea IV: meseria: coșarii (urluierii), brutarii, cismarii și croitorii lucrândŭ à la minute cele mai de modă ghete și haine, tinichigii, căldărarĭ, sîrmarĭ și perierĭ; partea V: industria: turnătoria de tunurĭ a lui Krupp, diverșĭ cavalerĭ de industriă; partea VI: naționalitățile; Ungurĭ, Germanĭ, Romanĭ, Jidovĭ, Țiganĭ, în costumele naționale.

Ca încheiere suntŭ jocurĭ festive: cântece naționale ungurescĭ și ceardașŭ în costumŭ naționalŭ, »Kunibert și Adelgunde“ tragi-comediă esecutată de cei mai vestițĭ tragedĭ din presinte și viitorŭ, cântece naționale germane și landler (jocŭ naționalŭ germanŭ) în costumŭ naționalŭ, o melodramă, unŭ representantŭ alŭ unui erou din evulŭ mediu, cântece și danțurĭ romanescĭ în costumŭ naționalŭ, cea mai mare menageriă din lume, musică, fugă, saltŭ etc. pe întrecere. La fine diferite jocurĭ esecutate de ostașii regimentului.

Ampoița, în 13 (1) Augustŭ 1887.

Singurulŭ terenŭ rĕmasŭ pentru activitatea poporului românŭ și a clasei lui inteligente din Ardealŭ este celŭ bisericescŭ-scolarŭ și terenulŭ Associațiunei transilvane pentru cultura română și literatura poporului românŭ. Ambe institutiunĭ suntŭ prin aședĕmêntulŭ lorŭ atâtŭ de avantagióse pentru fericirea unui poporŭ, încâtŭ mĕ cuprinde mirare cum-că clasa nóstră inteligentă nu a cuprinsŭ idea salutară, ca pe terenele aceste sĕ-și desvólte cu tótă virtutea puterile sale în unire sufletéscă și concordiă.

Orĭcare poporŭ pusŭ la adăpostŭ de cătră puterea lumésca caută sĕ-și oțelésca puterile, sĕ și redice poporulŭ la cultură, ca prin dobêndire de puterĭ nouĕ și de valóre morală și materială sĕ-și redobêndéscă posițiunea

FOILETONŬ.

(30)

Misterele Veneției.

de Edouard Didier, traducere de *Ioanŭ S. Spartali.*

X.

Cursa.

— Décă este așa, alergațĭ iute la castelŭ și luațĭ o altă păreche de lopețĭ Signora și eu vomŭ aștepta aci.

Gondolierulŭ sărì numai decâtŭ afară din luntre și plecà în fugă urmatŭ de tovarășulŭ sĕŭ, pe când Felice și Veneția se puseră pe banca, care înconjura unŭ castanŭ bĕtrânŭ de o miiă de anĭ.

Veneția, rădimată de trunchiulŭ bĕtrânului copacŭ, cu capulŭ pe sênŭ, cu brațele atêrnate, părea cufundată în nisce gândurĭ pe carĭ tênĕrulŭ patricianŭ nu cuteza sĕ le întrerupă. Pe de altă parte Felice se uita înaintea sa incercândŭ sĕ deosibéscă, între azurulŭ cerului și albulŭ lăptosŭ alŭ lacului, o liniă slabă și inperceptibilă care trebuia sĕ fiă pămêntulŭ Lombardiei. Unŭ suspinŭ alŭ Veneției îlŭ deșteptà; întórse capulŭ și vĕdù că logodnica lui plângea.

— Dĕr pentru ce plângĭ signora? o întrebà elŭ.

— Plângŭ Veneția, patróna mea iubită și ilustră, pe care copiĭ sĕĭ degenerațĭ o ducŭ spre prăpastiă! rĕspunse Fiica Adriaticei.

— Ce te face sĕ credĭ astfelŭ de lucru, signora?

— Unde mai este patriotismulŭ acelorŭ nobilĭ Venețianĭ, carĭ în timpŭ de mai bine de cincĭ sute de anĭ au făcutŭ din Veneția cea dintêiu împĕrăție din lume? Adĭ, moravurile afemeiate pe carĭ le-au adusŭ din Orientŭ au enervatŭ pe întréga veche nobilime, ai cărei străbunĭ făcuseră Republica Veneției așa de puternică și așa de temută. Ah, signore Felice, aceea ce vĕdŭ eu fără voia mea de câteva dile este durerosŭ pentru o inimă adevĕratŭ venețiană.

— Pentru ce signora! întrebà tênĕrulŭ pentru ca sĕ dică ceva.

Veneția dise cu mai multă aprindere:

— Când vĕdŭ eu pe descendenții familiilorŭ Morosini, Bembo, Zozzi, Cornaro, Barozzi, — potŭ s'adaugŭ și pe Badoer — ale tuturorŭ bărbațilorŭ iluștri, carĭ, de cincĭ vécurĭ, au ridicatŭ așa de susŭ renumele Veneției; când îi vĕdŭ adĭ că nu mai au alte grijĭ decâtŭ sĕ alégă stofele cele mai scumpe pentru hainele lorŭ, mâncările cele mai delicate, vinurile cele mai profumate pentru masa lorŭ, când vĕdŭ tóte acestea pierdŭ orĭce speranță de țéra mea.

— O signora! astfelŭ de patriotismŭ ai d-ta? îți blastemĭ țéra! dise Felice, care începea sĕ simță colcotindu-i în vine sângele străbunilorŭ sĕĭ.

— Vai! — dise Veneția — căderea Serenisimei Republicĭ nu s'a apropiatŭ póte încă, însĕ este sigură, sĕ credĭ, Felice, décă nobilimea venețiană nu se va hotărì într'o di bărbătesce și nu se va deșteptà din amorțéla ticălósă în care o vĕdŭ afundată.

Orĭ câtŭ de stricatŭ era de moravurile timpului sĕŭ, Badoer se simțì mișcatŭ de apostrofarea acésta violentă, așa de ciudată în gura unei fete abia scăpată din schitŭ. Mii de sentimente se luptau într'însulŭ. Era încă prea tênĕrŭ, avea inimă prea generósă pentru ca sĕ nu-lŭ misce adêncĭ vorbele Veneției. Felice însĕ nu vrea sĕ părăsésca fără unŭ simulacru de apĕrare acele maxime și moravurĭ ușóre în carĭ adormise până atuncĭ tinerețea lui trîndavă.

— Signora, eștĭ prea aspră pentru unŭ modŭ d'a trăi, care póte că nu este decâtŭ opera unei lungĭ civilisațiĭ! dise elŭ în sfîrșitŭ.

— Civilisația! rĕspunse fata cŭ o adevĕrată aprindere, civilisația stà în a îndulci moravurile, ér a nu le strica!

— O signora!

— A le enerva, décă vréi. Cutéză, mĕ rogŭ, sĕ dicĭ că sunteți unŭ poporŭ virilŭ, voi, carĭ încredințațĭ unorŭ ómenĭ plătițĭ grija d'a comanda armatele vostre! Civilisația! diceai adinéorĭ. Civilisația trebue sĕ ridice, sĕ sprijine, s'ajute pe cei slabĭ, pe umilĭ și pe cei micĭ, însĕ trebue sĕ exalteze pe cei marĭ pentru a-i menținé în demnitatea rangului lorŭ și sĕ le inspire acelŭ entusiasmŭ, décă vréi, care permite sĕ devotezĭ viéța pentru serviciulŭ Statului în locŭ sĕ ți o petrecĭ în plăcerĭ ticălóse. Ah, décă aș fi eu bărbatŭ!....

— Ce ai face signora?

— Deși în Veneția nu este obiceiu, a'și încinge sabia, a'și ridica trupe pentru ca sĕ mĕ ducŭ sĕ apĕrŭ Republica orĭ unde ar fi trebuință; în Morea la care rîmnesce Turculŭ, în Candia pe care vrea s'o înhațe, în Milanŭ, unde posițiile cucerite de Francesco Foscari suntŭ de pe acum amerințate. — Insĕ nu sunt decâtŭ o femeiă! dise Veneția descurajată.

Felice Badoer ascultase pe fiica Adriaticei într'o

unui poporŭ cu influinţă, de care sĕ ţină sémă ceilalţĭ streinĭ de noi şi pismaşĭ ai progresului nostru.

Tóte popórele carĭ aḑĭ suntŭ marĭ şi tarĭ numai prin marala creştină, prin cultură şi prin concordiă s'au aventatŭ la posiţiunea ce o au. Suntŭ de convingere că şi între noi esistă dorinţa de a câştiga putere şi de a ne asigura esistenţa naţiunei nóstre, însĕ mĕ dóre că cei mai mulţi la noi se mulţămescŭ cu credinţa fără fapte, şi dorulŭ lorŭ este simplu o amăgire propriă, nenefolosindu-şĭ puterea intelectuală în lupta comună pentru progresulŭ poporului românŭ.

Este fórte îndreptăţită întrebarea, că ce folosŭ are poporulŭ românŭ din jurulŭ nostru de-o grămadă de inteligenţĭ de tótă trépta, când individii rĕmânŭ separaţĭ şi încarcă sarcina pe unii puţinĭ mai zeloşĭ şi mai cu inimă pentru progresulŭ Românului?

Ideile de mai susŭ mĕ cuprinseră când mĕ aflam în mijloculŭ adunărei sub-despărţĕmêntului VIII alŭ Asociaţiunei transilvane române în comuna Meteşŭ pe Ampoiu.

O mică ceată de 12 inteligenţĭ şi puţinŭ poporŭ la numĕrŭ ca 200 se aflară la acea adunare. In frunte cu directorele despărţĕmêntului, I. Pipoşŭ, se presentară la adunarea despărţĕmêntului d. protopr. Alis. Tordăşanu, adv. Rubinŭ Patiţia, Mateiu Nicola ca membrii ai subcomitetului.

Ca decoraţiă se presentà solgăbirĕulŭ Konz din Ighiu cu doi gendarmĭ.

Adunarea generală decurse în ordine esemplară şi se aduseră conclusele recerute de programulŭ adunărei.

După ce actuarulŭ îşĭ finì raportulŭ sĕu, când privii în jurŭ de mine vĕḑui cumcă din mulţimea plugarilorŭ dispăruseră mai mulţĭ, póte chiar de gróza solgăbirĕului şi a gendarmilorŭ. Solgăbirĕulŭ, cunoscutŭ nouĕ ca unŭ nemilosŭ şi nepretinŭ poporului nostru, se uita cruntŭ ascultândŭ la cele ce se vorbiau.

Acésta a fostŭ causa principală că secerişulŭ aşteptatŭ de mărețulŭ scopŭ alŭ Associaţiunei transilvane nu a corespunsŭ aşteptărei şi décă unŭ bravŭ proprietarŭ din comuna nóstră Ampoiţa, Georgiu Lascu, nu se inscria ca membru ordinarŭ pe viéţă şi nu solvea tacsa — sumele întrate arŭ fi fostŭ numai o ironiă a institutiunei salutare.

E cam de obiceiu la noi acea plecare, a pornì la lucrare cu ideia că se facŭ tóte de sine, şi puţinĭ se gândescŭ, că la întreprinderea causelorŭ marĭ se cerŭ puteri şi concursŭ câtŭ de mare.

Preoţimea nóstră e cam pré blajină, este descuragiată, éră poporulŭ peste mĕsură suptŭ şi prigonitŭ din partea oficielorŭ politice, fără ca cei lăptaţĭ cu pâne românéscă la studii, aḑĭ, în timpurĭ grele, sĕ şĭ dovedéscă în concordiă şi cu zelŭ sêmţĕmêntulŭ pentru progresulŭ românescŭ. Unde sunteţĭ cei cu învĕţătura de dreptŭ, şi unde este tinerimea scolară la ocasiunĭ de aceste? Séu vĕ ruşinaţĭ de sângele vostru? Ar fi pré mare lovitură pentru unŭ poporŭ, care a jertfitŭ totŭ pentru voi ca la timpŭ de periculŭ sĕi fiţĭ raḑimŭ. Certele micĭ personale nu trebue şi nicĭ nu suntŭ la locŭ a escusa pe negligenţii noştrii inteligenţĭ la astfelŭ de ocasiunĭ, de órece nepăsarea în acestŭ casŭ devine pĕcatŭ.

Nu mĕ adresezŭ cu aceste ale mele cuvinte către cei întraţĭ în castre străine, ci le spun acelora carĭ mai voiesc a fi priviţĭ şi consideraţĭ de Românĭ. Décă nu voiţĭ a fi solidarĭ pentru progresulŭ poporului românŭ — trebue sĕ şi aveţĭ curagiulŭ a nu mai seduce poporulŭ *cu titlu românŭ purtatŭ numai pentru interesulŭ propriu,* dela care v'aţĭ făcutŭ starea ce-o posedeţĭ.

Sunt unŭ omŭ simplu luptătorŭ însĕ nu potŭ privi cu nepăsare la purtarea multora din inteligenţa nóstră, a cărorŭ membrii nicĭ la asemenĭ ocasiunĭ solemne nu se află îndemnaţĭ a concurge la lucrarea comună. Ruşine peste egoismulŭ acestora.

Trifonŭ.

Agricultura în Germania.

O escursiune agricolă făcută la Rosalii 1884 în provincia Sacsonia.

Ocnele şi industria dela Stassfurt.

(Urmare.)

Cumcă în adevĕrŭ aceste enorme sacrificii băneştĭ şi aceste precauţiunĭ nu suntŭ superflue ne arată casulŭ ocnei dela Wielicka şi cu deosebire alŭ celei dela Aschersleben. Cea din urmă a fostŭ pe neaşteptate năpădită de apă şi tóte încercările de a-o împedeca séu a-o scóte au rĕmasŭ zadarnice, încâtŭ societatea în cele din urmă fŭ constrînsă sĕ-o părăsescă şi sĕ sape o altă gaură. Cele douĕ maşinĭ de aburŭ dela gură învêrtescŭ nisce róte, pe a cărorŭ fuse se află unŭ otgonŭ — o funiă grósă — de ţelŭ séu drotŭ, ér capetele otgonului atêrnă în josŭ şi pe fiă-care capĕtŭ se află câte 3 dulapurĭ, în carĭ încape câte unŭ vagonŭ de sare séu câte 4 persóne. După ce fiă-care din noi îşĭ aprinse mica candelă de uleiu, ce primisemŭ dela minerĭ pentru a puté vedé în întunerecŭl ocnelorŭ, intrarămŭ câte 4 persóne într'unŭ dulapŭ. Indată ce unŭ dulapŭ era plinŭ, se închidea uşa, şi se ridica în susŭ ca în loculŭ lui sĕ vie şi umple alŭ doilea, şi apoi alŭ treilea. Când tóte dulapurile erau ocupate se dete avisulŭ în josŭ, la care rĕspunḑêndŭ d'acolo că linia e liberă, îndată ne puseră în mişcare: candelele din mânĭ séu de pe pălării licuriau puţintelŭ, ér încolo o întunecime grozavă, o frecare şi roşnăire a férelorŭ dela dulapurĭ, puţină tremurare din picióre, şi în 3 minute ne şi aflamŭ deja în alŭ 4-lea etagiu alŭ ocnei, la o adêncime de 1040 urme. Aci aşteptarămŭ sosirea unui alŭ doilea transportŭ, ca sĕ ne strîngemŭ cu toţii, şi apoi unŭ funcţionarŭ ne conduse prin întregŭ etagiulŭ acela, de o întindere de 2 chilometrii. Acolo pentru căratulŭ sărei dela diferite puncte ale ocnei era aşeḑată o cale ferată transportabilă, care în genere a dobênditŭ acum o mare aplicare la totŭ felulŭ de întreprinderĭ industriale şi economice mai marĭ, unde este multŭ de căratŭ, deórece căratulŭ cu ele este cu multŭ mai ieftinŭ decâtŭ cu vitele. Orĭ încătrău ţinéi candela vedéi numai stâncă de sare şi amestecăturile ei de diferite culorĭ, ér încolo o întunecime grozavă şi o tăcere profundă; numai unŭ micŭ părĕuţŭ cu murmurulŭ sĕu conturba liniştea cea de mórte, ce domnea în tóte părţile şi bubuiturile şi sguduiturile de dinamită şi érbă de puşcă, cu carĭ sfărîmau stâncile de sare în caturile de josŭ şi susŭ, 'ţĭ aduceau aminte de viéţă.

După ce ne-amŭ plimbatŭ în destulŭ pe acele cariere lungĭ şi obositóre, şi ne-amŭ luatŭ diferite probe de sare, ne-amŭ întorsŭ érăşĭ la gura ocnei, ca d'acolo sĕ ne ridice în susŭ şi sĕ ne scótă érăşĭ la lumină. Unŭ transportŭ se ridică în susŭ, alŭ doilea cu profesorulŭ suntemŭ gata de plecare, când calculândŭ numĕrulŭ celorŭ presenţĭ, vedemŭ că lipsescŭ, calculămŭ din nou, îi srigămŭ cu numele şi ne esŭ numai 15, pe când la intrare amŭ fostŭ 17 inşĭ, decĭ 2 inşĭ s'au rĕtăcitŭ décă nu s va fi întêmplatŭ altă nenorocire cu dênşii. Ingrijirea şi temerea profesorului şi a nóstră era mare şi cu dreptŭ cuvêntŭ, căcĭ avea motivŭ, decĭ eşimŭ érăşĭ din dulapurĭ, mergemŭ din nou prin acéstă carieră, pe unde venisemŭ ca sĕ-i căutămŭ, sĕ vedemŭ unde suntŭ şi ce li-s'a întêmplatŭ de au rĕmasŭ de noi. Spre norocire însĕ îndată sosiră şi ei: unulŭ dintr'ênşii fusese mai nainte funcţionarŭ de mine, băiaşŭ, şi nu se putea dér aşa lesne rĕtăci prin ocne; ei se intârḑiaseră numai abătêndu-se puţinŭ din cale, pentru a-şĭ căuta şi alege nisce bucăţĭ de sare mai frumóse. Decĭ cu toţii veselĭ, că i-amŭ găsitŭ, intrarămŭ din nou în dulapurĭ, şi ne puseră în mişcare; érăşĭ acelŭ întunerecŭ dér mai puţină tremurare din picióre şi peste 3 minute puturămŭ érăşĭ saluta lumina sórelui, celui dătătorŭ de viéţă.

Straturile de sare se întindŭ pe unŭ terenŭ de mai multe mile pătrate cuprinḑêndŭ în sine şi pe ocnele dela Stassfurtulŭ nou, Ludurgshall, Leopoldshall, Westeregeln şi Aschersleben, dér în partea acésta ocnele se întindŭ pe sub oraşulŭ întregŭ, care e ameninţatŭ a cădé odată fără veste în abisulŭ pregătitŭ. Deja de acum în urma cutremurilorŭ şi sguduiturilorŭ din ocnă causate prin esplosiunĭ de earbă de puşcă şi de dinamită mai multe edificii din oraşŭ căpĕtaseră crepăturĭ considerabile, încâtŭ orĭ-ce locuire în ele e imposibilă şi statulŭ este constrînsŭ sĕ esproprieze pe proprietarĭ. Noi visitândŭ şi pe aceste, ca probă cât se póte abusa de punga altuia, fiă chiar şi a statuiui, ne-au arătatŭ o mică căscióră veche, dorovăită şi întunecósă, care abia era vrednică 2000 mărcĭ, totuşĭ fiindŭ-că în urma sguduiturilorŭ şi esplosiunilorŭ din ocne capĕtândŭ şi ea nisce crepăturĭ însemnate, şi fiindŭ statulŭ constrînsŭ sĕ o cumpere, proprietarulŭ ei a pretinsŭ o despăgubire numai de 18,000 mărcĭ!! De sine se înţelege, că statulŭ nevoindŭ sĕ audă de o pretenţiune aşa de esagerată, elŭ i-a intentatŭ procesŭ. Resultatulŭ încă nu se putea sci. Décă însĕ direcţiunea ocnelorŭ va continua în acelaşĭ modŭ cu esploatarea ca până acum, şi nu va lua alte precauţinĭ, e de temutŭ că într'o nópte întregŭ oraşulŭ se va prebuşi în adêncime (Va urma.)

Raportŭ poliţienescŭ. Erĭ ḑilerulŭ George Petri aflându-se în stare de beţiă, a căḑutŭ de pe stelagiulŭ turnului celui micŭ dela biserica Sf. Niculae din Prundŭ, fără însĕ a se rănì greu.

Aḑĭ înainte de amédĭ, servitórea Szabo Vero fŭ arestată şi predată judecătoriei penale pentru lĕpĕdarea fĕtului cu intenţiune.

Dare de sémă,

asupra contribuirilorŭ incurse în favorulŭ scólei românescĭ gr. cat. din Lăpuşulŭ ungurescŭ.

(Urmare.)

3) Pe lista Nr. 3, din Cluşiu. Prin colecta d-nului preotŭ Ioanŭ Tătarŭ: Il. Sa Alesandru Buhăţielŭ 1 fl., d-nii: Iuliu Coroianu 2 fl., Dr. Gregoriu Silaşi 50 cr., N. N. 50 cr., Gavrilŭ Popŭ 50 cr., Gregoriu Crişanŭ 20 cr., Alesandru Tatarŭ 1 fl., d-na Maria Cinca 20 cr., B. Podóbă 1 fl, N. N. 20 cr., d-na Mastaneasa n. Popŭ 20 cr., Gavrilă Crişanŭ 20 cr., Ioanŭ Popŭ 1 fl., V. Almaşianu 1 fl., Iacobŭ Gerber 1 fl., Catarina Popŭ 1 fl., Ioanŭ Petranŭ 1 fl., Ioanŭ Tatarŭ 1 fl., Ilie Căpuşianu 50 cr., Unulŭ din cei mulţĭ 43 cr. Suma 14 fl. 43 cr.

4) Lista Nr. 4, din Rodna vechiă. Prin colecta d-lui I. Popŭ Reteganulŭ: Pant. Domide, căpitanŭ 1 fl., Dionisiu Loginŭ 20 cr., Ioanŭ Costantinŭ 20 cr., I. Popŭ Reteganulŭ 20 cr, şi spesele postalĭ. Suma 1 fl. 70 cr.

Contribuirile primite prin listele până aci înşirate facŭ 122 fl. 13 cr. Amŭ mai primitŭ apoi:

5) Pe lista Nr. 1, din Grosii, dela d-lŭ preotŭ Nicolau Popŭ junior 1 fl.

6) Pe lista Nr. 8 din Baiuţiu, dela d-lŭ Demetriu Dragoşiu 2 fl.

7) Pe lista Nr. 10. Prin colecta d-lui Eliă Centea, preotŭ în Chiuescĭ· Eliă Centea 50 cr., Comuna bisericéscă gr. cat. Chiuescĭ 40 cr., Comuna bisericéscă gr. cat. Rugaşiescĭ 50 cr., Gavrilŭ Ladorŭ, preotŭ 50 cr., Comuna bisericéscă gr. or. din Chiuescĭ 50 cr., Ana China, móşă diplomată 20 cr., Atanasiu Georgiu, învĕţ. 50 cr., Comuna bisericéscă gr. cat. Strîmbulŭ 50 cr., Georgiu Cupşia, preotŭ 40 cr., Gavrilŭ Sleamu not. cerc. 50 cr., Arsente Ciceu, jude comunalŭ 50 cr. Suma 5 fl.

8) Pe lista Nr. 11. Prin colecta d-lui Vasiliu Muste, vice-prot. în Lăpuşulŭ ungurescŭ: Ioanŭ Muste, proprietarŭ 1 fl., Albisi Károly 10 cr., N. Cosma 1 fl., Séra Donát 20 cr., V. Câmpianu 50 cr., Takács Károly 10 cr., Bonné István 20 cr., Nagy Lajos 20 cr., Butuza János 20 cr., Vasiliu Raţŭ 20 cr., Gaman György sz. vigy. 10 cr., Fucks Izsak 1 fl., Fürst Samu 20 cr.

(Va urma.)

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

PESTA, 17 Augustŭ. — Regele Serbiei a sositŭ aséră aci şi plécă la Baden cu Regina care sosesce aḑĭ după amédĭ.

BERLINŬ, 17 Augustŭ. — „Nordd. Allg. Ztg.“ ḑice că recenta proclamaţiune a prinţului de Coburg este o întărită călcare a dreptului tractatelorŭ, în faţa căreia poporulŭ bulgarŭ şi conducĕtorii sĕi nu potŭ aştepta nicĭ o simpatiă din partea puterilorŭ europene, care dorescŭ pacea.

---

tulburare mare. Deodată'i scăpărară ochii, luà mâna logodnicei şi i ḑise:

— O femeiă! ḑicĭ că nu eştĭ decâtŭ o femeiă! Ḑi mai bine că eştĭ inspiraţia, credinţa, entusiasmulŭ, totŭ ce este nobilŭ şi totŭ ce este mare! Oh, scumpă, scumpă Veneţiă, mulţămită d-tale, ce bărbatŭ nou am sĕ ajungŭ! Vorbele d-tale suntŭ scrise colea cu litere de focŭ, întocmai ca spiritulŭ dumneḑeescŭ care se scobora în limbĭ de focŭ peste Apostolĭ. Vei fi capulŭ care concepe şi eu voiu fi braţulŭ care execută. Egeria este unŭ simbolŭ. Pentru ce n'ai fi Egeria unui nou Numa Pompiliu, a bietului Felice Badoer regeneratŭ?

Rolulŭ acesta m'ar ispiti! rĕspunse Veneţia zîmbindŭ.

— Primeşte-lŭ dér, iubita mea şi dă'mĭ o părticică din inima d-tale în schimbŭ.

— O vei avé întregă, décă vei ajunge într'adevĕrŭ omulŭ ce promiţĭ sĕ fi! ḑise Veneţia.

In momentulŭ acesta gondolierii podestatului se'ntórseră fiăcare cu câte o lopată pe umĕrŭ. Amêndoi săriră iute în luntre şi o întórseră astfelŭ ca logodnicii sĕ se pótă îmbarca.

Indată ce se aşeḑară pe frumosulŭ covorŭ de Smyrna, lopeţile începură a bate apa şi luntrea pornì repede şi uşóră, trăgêndŭ brazda ei luminósă în apele lacului pe care lumina raḑelorŭ lunii ilŭ arăta nemişcatŭ şi sclipiciosŭ, ca o oglindă de oţelŭ.

Emoţiunile prea prelungite nu-i plăceau firei lui Felice Badoer. De aceea, cu tótă seriositatea convorbirei ce avusese cu logodnica sa, se înveselì érăşĭ numai decâtŭ şi arătândŭ Veneţiei pe Pietro, care şedea pe banca'i de lopătarŭ şi căruia i se ḑărea câte odată obrazu-i uscatŭ cu tótă gluga de pescarŭ ce purta pe capŭ, Felice ḑise:

— Ce urîtŭ este omulŭ ĕsta!

— Bietulŭ omŭ! viéţa i-a fostŭ negreşitŭ ca a mai tuturorŭ semenilorŭ lui, numai unŭ şirŭ de suferinţe! ḑise Veneţia cu o voce compătimitóre.

— Câtŭ despre celălaltŭ mi-se pare că l'am mai vĕḑutŭ undeva! mai ḑise Felice arătândŭ p'alŭ doilea vîslaşŭ.

Alŭ doilea vîslaşŭ îşĭ trase mai multŭ gluga pe ochĭ când auḑi vorbele acestea.

— Hei! omule, nu cumva tu eştĭ sergentulŭ Bartolomeo? ḑise tînĕrulŭ patricianŭ.

— Nu, stăpâne, sunt fratele sergentului Bartolomeo! rĕspunse gondolierulŭ.

— Ah, Bartolomeo este fratele tĕu! Ei bine, băete, tu eştĭ şi mai urîtŭ decâtŭ elŭ. Nu-i adevĕratŭ, signora?

— Lasă-lŭ pe bietulŭ omŭ în pace şi mai bine sĕ privimŭ spectacolulŭ minunatŭ ce avemŭ înaintea ochilorŭ! rĕspunse Veneţia arătândŭ cu mâna peste valurĭ, pe când ochii i se rătăceau în miile de stele carĭ pătrundeau azurulŭ cerului.

Făcuseră jumĕtate drumulŭ care despărţea Isola Bella de uscatŭ. In mijloculŭ lacului începea sĕ se ḑărescă o luntre care părea părăsită: n'avea pânză şi nu se zărea nimenĭ pe bordŭ. Cu tóte acestea se părea invederatŭ lucru că o ţinea în locŭ o ancoră, fiindŭ-că vêntulŭ, care se mai rĕcise de câte va minute, o legăna fără s'o gonéscă inaintea lui. (Va urma.)

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Augustŭ st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	100 60
Rentă de hârtiă 5%	87.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98 20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 —
Bonurĭ rurale ungare	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104 25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 40
Bonurĭ croato-slavone	104 75
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	121 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124 50
Renta de hârtiă austriacă	81 50
Renta de arg. austr.	82 80
Renta de aurŭ austr.	112 25
Losurile din 1860	135 70
Acţiunile băncei austro-ungare	885 —
Act. băncei de creditŭ ung.	288.75
Act. băncei de creditŭ austr.	282.30
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5 96
Napoleon-d'orĭ	9.96
Mărcĭ 100 imp. germ.	61 77
Londra 10 Livres sterlinge	125.85

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 3 Augustŭ st. v. 1887.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	92—	92½
Renta rom. amort. (5%)	94⅛	95½
» convert. (6%)	89—	89½
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34½	36—
Credit fonc. rural (7%)	104½	105¼
» „ „ (5%)	89½	90¼
» » urban (7%)	103¾	103½
» » » (6%)	93¾	94½
» » » (5%)	87½	87—
Banca naţională a Romániei 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14.½	15.½
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 17 Augustŭ st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.59	Vênd.	8.6
Argint românesc	»	8.55	»	8.6
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	10.0
Lire turcescĭ	»	11.20	»	11.2
Imperialĭ	»	10.20	»	10.2
Galbenĭ	»	5.90	»	5.9
Scrisurile fonc. »Albina» 6%	»	101.—	»	102.—
„ » „ 5%	»	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	108.—	»	109
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Carne eftină.

Incepêndŭ cu diua de 4 (16) Augustŭ a. c. se vinde la subscrisulŭ:

Carnea de vită 1 Kil. 32 cr.
Carnea de porcŭ 1 Kil. 38 cr.

STEFAN BURETEA,
Strada Teatrului Nr. 7.
sub podulŭ batuşilorŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Décă se ivescŭ iregularităţĭ la primirea diarului onor. abonaţĭ suntŭ rugaţĭ a ne încunosciinţa imediatŭ prin carte postale, ca în câtŭ depinde dela noi, sĕ se delăture ze. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS"*

ABONAMENTE
la
„Gazeta Transilvaniei"

se potŭ face cu începerea dale 1 şi 15 ale fiecărei lunĭ, mai uşorŭ prin mandate postale.

Adresele ne rugămŭ a ni se trimite esactŭ arătându-se şi posta ultimă.

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ	3 fl. —
„ şése lunĭ	6 fl. —
„ unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

„ pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése lunĭ	20 „
„ unŭ anŭ	40 „

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Publicaţiunile „CANCELARIEI NEGRUŢIU,"
— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ şi enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustraţiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 şi 15 di a lunei în numerĭ de câte 1½—2½ cóle cu ilustraţiunĭ frumóse; şi publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suveniri de călĕtoriă ş. a. — Mai departe tractéză cestiunĭ literare şi scientifice, cu reflesiune le cerinţele vieţei practice; apoi petrece cu atenţiune viéţa socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum şi a celorlalte poporaţiunĭ din patriă şi străinătate; şi prin umorŭ dulce şi satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieţei; şi peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ indivizilorŭ din familiă o petrecere nobilă şi instructivă. — Preţulŭ de prenumeraţiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România şi străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în timbre poştalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică şi literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broşurĭ lunare de câte 2¼—3¼ cóle; şi publică articlii din sfera tuturorŭ sciinţelorŭ teologice şi între acestia mulţime de predice pe duminecĭ, serbătorĭ şi diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice şi scientifice-literarĭ. — Preţulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ şi în bilete de bancă şi în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruţiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vêndare şi următórele cărţĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: **„Idealulŭ pierdutŭ"** — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Preţulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Preţulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruţiu. Preţulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiţă din emigrarea lui Dragoşŭ. Nuvelă istorică naţională. Preţulŭ 20 cr

Numerii 76 şi 77. Naraţiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Preţulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiţă din sfera educaţiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Preţulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Preţulŭ 15 cr.

Hermann şi Dorotea după W. de Goethe, traducţiune liberă de Constantin Morariu. Preţulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Preţulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Şuluţŭ. Preţulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ţinută în salele gimnasiului din Fiume prin Vinceţiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Preţulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese şi arangiate. Preţulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ şi viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Preţulŭ 60 cr

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloşca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinesdu. Preţulŭ 20 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filosofice şi istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite şi rectificate de Dr. Gregoriu Silaşi. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Preţulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire şi scriere invederită şi apreţiată de Dr. Gregoriu Silaşi. (Opŭ completŭ) Broşura I. II. şi III. Preţulŭ broş. I. II. câte 40 cr. — Broşura III. 30 cr. Tóte trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I. II. III. IV. cuprindendŭ materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante şi amusante. Preţulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu şi chemiă, pentru economĭ, industriaşĭ şi comercianţĭ. Preţulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roşiu. Ed. II. Preţulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ şi practicŭ pentru învĕţămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕţătorilorŭ şi a altorŭ bărbaţĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ şi recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ şi învĕţătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesaţĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Preţulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ şi instrucţiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Preţulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecţiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Preţulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕţătorĭ şi preparandĭ. Broş. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Preţulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărţĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericeştĭ fórte frumosŭ ilustrată. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicţiunei sup. bisericescĭ. Preţulŭ unui esemplarŭ broşatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Preţulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ţeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Preţulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Preţulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.